

Vestdansk Erhvervssamarbejde

Beslutningsreferat

Møde: **Styregruppen for Vestdansk Erhvervssamarbejde**
Tidspunkt: 2. oktober 2017, kl. 14.00 – 17.00
Sted: Dansk Skaldyrscenter, Øroddevej 80, 7900 Nykøbing Mors

Deltagere: Syddansk Vækstforum:

Stephanie Lose, formand for Syddansk Vækstforum og regionsrådsformand
Henrik Dam, rektor for SDU
Bo Stærmose, adm. direktør, Juliana Drivhuse A/S

Vækstforum Midtjylland:

Bent Hansen, formand for Vækstforum Midtjylland og regionsrådsformand
Lars Aagard, koncerndirektør, GRUNDFOS Holding A/S
Brian Bech Nielsen, rektor for Aarhus Universitet

Vækstforum Nordjylland:

Ulla Astman, formand for Vækstforum Midtjylland og regionsrådsformand
Erling Henningsen, adm. direktør, Judex A/S
Lars Møller, 1. viceborgmester, Frederikshavn Kommune

Fra vækstforumsekretariatene:

Jacob Stengaard Madsen, regionsdirektør, Region Midtjylland
Kim Kofod Hansen, udviklingsdirektør, Region Midtjylland
Svend Særkjær, regionsdirektør, Region Nordjylland
Henning Christensen, udviklingsdirektør, Region Nordjylland
Jane Kraglund, regionsdirektør, Region Syddanmark
Dorthe Kusk, afdelingschef, Region Syddanmark
Jeppe Kristensen, chefkonsulent, Region Syddanmark (referent)

Afbud: Iver Enevoldsen, borgmester, Ringkøbing-Skjern Kommune
Viggo Thinggaard, Afdelingsformand, HK Østjylland
Per Michael Johansen, rektor for Aalborg Universitet
Ib Kristensen, borgmester, Billund Kommune
Peer H. Kristensen, direktør, VisitAarhus

Dagsorden

---

1. Velkomst og oplæg om Dansk Skaldyrcenter

Lene Friis Møller fra Dansk Skaldyrcenter holder et kort oplæg om Dansk Skaldyrcenters samarbejde med erhvervsliv og vidensinstitutioner.

Referat:

Jens Kjerulf Petersen fra Dansk Skaldyrcenter bød velkommen og fortalte om centerets virke, herunder den rolle som centeret spiller som forskningsinfrastruktur og i innovationssamarbejder med erhvervslivet.

---

2. Godkendelse af referat

Indstilling:

Det foreslås, at styregruppen

- godkender beslutningsreferatet fra styregruppemødet den 13. marts 2017.

Bilag 1: Beslutningsreferat Styregruppemøde den 13. marts 2017

Referat:

Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

---

3. Kommunikation med klyngeorganisationer

Indstilling:

Det foreslås, at styregruppen

- tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling:

Styregruppen vedtog på sit møde den 13. marts fem principper for Vestdansk Erhvervssamarbejde – herunder principper om forenkling og samordning af indsatser, klynger og netværk. Styregruppen understregede i den forbindelse, at de tre vækstfora forpligter hinanden på at forenkle og samordne klyngestrukturer inden for de veldanske samarbejdsområder.

Styregruppen vedtog samtidig en række forslag til udmøntning af Handlingsplan 2017 for Vestdansk Erhvervssamarbejde, herunder forslag om at samle parter inden for områderne Sundheds- og velfærdssinnovation, samt inden for fødevareerhvervet om hver deres landsdækkende klyngestruktur. Endeligt blev det besluttet at indgå en dialog med aktørerne inden for energiteknologi med henblik på at afklare spørgsmål om parternes roller, inden der indsendes ansøgninger om nationale innovationsnetværk, hvilket forventeligt sker i 2018. Styregruppens anbefalinger og forslag er efterfølgende blevet forelagt og godkendt i de tre vækstfora.

Der er på den baggrund, og som led i arbejdet med at udmønte Handlingsplan 2017, udsendt brev til de relevante klyngeorganisationer med information om Vestdansk Erhvervssamarbejde og målet om forenkling og samordning af klynger og netværk.

Bilag 2: Brev til klyngeorganisationer

Bilag 3: Vejledende principper for Vestdansk Erhvervssamarbejde

Referat:

Brevet fra de tre Vækstforumformænd til klyngeorganisationerne og reaktionen herpå blev drøftet, herunder behovet for dialog og vigtigheden af, at kommunikationen er tydelig og klar, samtidig med at der demonstreres imødekommelse overfor aktørerne. Der var enighed om, at de vestdanske vækstfora skal påtage sig et ansvar for at skabe samordning og forenkling i forhold til den dagsorden, som blandt andet er blevet sat igennem Forenklingsudvalget, også selvom der er tale om en udfordrende proces – hvor der skal tages udgangspunkt i behovene blandt både de store og toneangivende virksomheder og de mange små og mellemstore virksomheder. Samtidig skal der tænkes i et landsdækkende perspektiv.

Styregruppen tog herefter orienteringen til efterretning.

---

4. Forenkling, samordning og nærhed: Fødevarer

Indstilling:

Det foreslås, at styregruppen

- drøfter analysens resultater og anbefaler, at Region Midtjylland fortsat tager tovholderrollen i den videre proces, samt
- anbefaler at Vækstforum Nordjylland og Syddansk Vækstforum sikrer samordning og koordination i forhold til initiativer inden for fødevarerområdet i de respektive regioner

Sagsfremstilling:

På baggrund af styregruppens anbefaling er der udarbejdet en analyse af det danske fødevarerklængelandskab. Analysen skal danne vidensgrundlag for at skabe én sammenhængende landsdækkende fødevarerklængestruktur.

Analysen viser, at brugerne af de eksisterende klynge- og netværksaktiviteter er tilfredse med eksisterende tilbud og oplever en positiv værdiskabelse. Analysen viser imidlertid også, at der er en række udfordringer og svagheder knyttet til den eksisterende indsats, når der ses på tværs af de mange operatører. Analysen peger blandt andet på, at der er:

- svagt kendskab til operatørerne i store dele af erhvervet
- beskedent samspil imellem aktører og manglende henvisninger i dele af klængelandskabet
- mangel på kritisk masse i de landsdækkende og regionale klyngeorganisationer
- manglende styrke i indsatserne for matchmaking og fremme af vidensamarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner
- for lille deltagelse af støtteerhverv og underleverandører, samt
- at der kun i beskedent omfang bidrager til at løfte de samlede rammebetingelser

For at imødegå disse udfordringer peger analysen på, at der er behov for en reorganisering af klængindsatsen, og for at etablere én stærk landsdækkende klyngeorganisation for hele fødevarerhvervet, dækkende en del af de funktioner og ydelser, som gruppen af eksisterende klynge- og klængelignende organisationer udbyder i dag. Den landsdækkende klyngeorganisation bør suppleres med "hubs" i de enkelte regioner, som evt. kan have faglig specialisering – eks. fiskeri i Region Nordjylland.

Det anbefales, at en samlet national klyngeorganisation forankres i Region Midtjylland og tager udgangspunkt i de eksisterende klynge- og netværksorganisationer/samarbejder (Danish Food Cluster, Future Food Innovation og FoodNetwork). Endvidere anbefales det, at en fremtidig klængestruktur skal være så stærk, at den vil være en naturlig operatør, når staten fremover tager initiativer på fødevarerområdet – såsom eksempelvis Madkulturen, Food og Fødevarerfortællingen. Endeligt bør en

samlet klynge være erhvervets fælles platform, og være sekretariat for et nationalt Innovationsnetværk på fødevareområdet.

Analysens anbefalinger flugter med de principper, som er besluttet i regi af Vestdansk Erhvervssamarbejde og dokumenterer, at der er behov for en reorganisering af klyngeindsatsen på fødevareområdet, som i højere grad end i dag imødekommer virksomhedernes behov.

Den samlede analyse kan findes via dette link: [Fødevareanalysen](#)

Der gives på mødet en kort præsentation af anbefalingerne.

Bilag 4: Pressemeddelelse

Bilag 5: Status – Fødevarer

Referat:

Kim Kofod Hansen præsenterede kort hovedbudskaberne fra fødevareanalysen, hvori det blandt andet anbefales at arbejde i retning af én landsdækkende klyngeorganisation, der kan sikre kritisk masse og slagkraftighed, suppleret med hubs, som kan sikre lokal forankring eller være baseret på faglige specialiseringer såsom eksempelvis fiskeri og skaldyr i Nordjylland. En lignende model kendes fra klyngeorganisationen Clean.

Der blev desuden orienteret om de næste skridt i processen, herunder proces for en tættere inddragelse af erhvervsliv, brancheorganisationer og interessenter i hele landet i dialogen om en fremtidig organisering på fødevareområdet.

Styregruppen roste analysen og understregede vigtigheden af, at en fremtidig klyngeorganisation er brugerdrevet og også afspejler de små og mellemstore virksomhedernes behov, ligesom eventuelle hubs skal være baseret på en klar efterspørgsel fra slutbrugerne.

Det blev endvidere påpeget, at der bør skelnes mellem lokalt drevne netværksgrupper og egentlige klyngeorganisationer.

Indstillingen blev herefter tiltrådt.

---

5. Forenkling, samordning og nærhed: Sundheds- og velfærdsinnovation

Indstilling:

Det foreslås, at styregruppen

- drøfter den igangsatte proces, herunder om der er behov for en mere aktiv indsats i arbejdet med at sikre forenkling og samordning af klyngeindsatsen på sundheds- og velfærdsteknologiområdet, og i givet fald
- anbefaler, at formanden for Syddansk Vækstforum tager initiativ til et møde med bestyrelsesformændene for de tre klynger med henblik på en drøftelse af behovet for forenkling og fælles organisering

Sagsfremstilling

Der lægges i Handlingsplan 2017 op til en forenkling og samordning af initiativer inden for sundheds- og velfærdsinnovation på tværs af regionerne, så det bliver lettere for virksomhederne at finde rundt i tilbuddene og så overlappende aktiviteter undgås.

Styregruppen har i den sammenhæng understreget vigtigheden af at sende et tydeligt signal om, at der ønskes en konsolidering og forenkling af klyngestrukturen inden for sundheds- og velfærdsinnovation i Vestdanmark. Styregruppen har også understreget regionernes særlige ansvar på områder i forhold til at skabe sammenhæng og synergi på tværs.

Der er i dag tre klynge- og netværksorganisationer inden for sundheds- og velfærdsteknologi med hjemsted i Vestdanmark. Det drejer sig om Medtech Innovation Consortium (MTIC), Life Science Innovation North Denmark og Welfare Tech. Welfare Tech er desuden sekretariat for Innovationsnetværk for Sundhed og Velfærdsinnovation og har derigennem et tæt samarbejde med MedTech Innovation – Innovationsnetværket for Medicoteknik. Der pågår således en dialog mellem klyngeorganisationer på tværs af hele Danmark inden for medico-, sundheds- og velfærdsteknologi om konsolidering og samordning af klyngeindsatsen.

I forlængelse af styregruppens ønske har der været afholdt et møde på administrativt niveau, hvor de tre klyngeorganisationer præsenterede deres foreløbige fælles overvejelser om en fremtidig organisering i forbindelse med det kommende udbud af nationale innovationsnetværk. Det blev på mødet aftalt, at de tre klynger arbejder videre med en model for organisering, som sikrer en tydelig indgang for virksomhederne og et samlet overblik over tilbud, ligesom der skal arbejdes med at få alle relevante aktører med.

Bestyrelsesformændene for de tre klyngeorganisationer har efterfølgende fremsendt et brev, som svar til de tre vækstforumformænd (jf. dagsordenens pkt. 3), hvori de lægger op til en fortsat åben og konstruktiv dialog med vækstforumsekretariatene om, hvordan virksomhedernes udfordringer og behov bedst kan adresseres. Der lægges i brevet, som er vedlagt som bilag, op til, at formandskaberne for de tre klynger nedsætter en arbejdsgruppe, der, på 9-12 måneders sigt, vil udarbejde et konkret oplæg til en fremtidig organisering med udgangspunkt i "en alliancemodel", som er fremsendt sammen med brevet (bilag 8).

Der er således etableret en god dialog mellem parterne, som er i gang med at drøfte en reorganisering. Der bør dog være opmærksomhed på, om den model, som der arbejdes ud fra, er tilstrækkelig samlende og forenklende. Herunder bør det overvejes om der er behov for, at vækstforaene tager en mere aktiv rolle i organiseringsprocessen.

Der gives på mødet en kort præsentation af status på arbejdet.

Bilag 6: Status – Sundheds- og velfærdsinnovation

Bilag 7: Brev fra bestyrelsesformænd

Bilag 8: Model for Star Alliance

Referat:

Dorthe Kusk præsenterede kort status på arbejdet inden for Sundheds- og velfærdsinnovationsområdet, hvor der er en god dialog på tværs af de relevante klyngeorganisationer i hele landet, herunder i hovedstadsområdet.

Brevet fra de tre bestyrelsesformænd for klyngeorganisationerne, samt den foreslåede "Star Alliance" model og tidshorisonten blev herefter drøftet. Styregruppen understregede i den forbindelse, at der er behov for en egentlig samordning af klyngerne, at der er behov for en hurtigere proces end den der er beskrevet i brevet, og at den videre proces skal gennemføres i en tæt dialog med klyngeorganisationerne og særligt de involverede virksomheder. Styregruppen bad endvidere formanden for Syddansk Vækstforum om snarest at tage initiativ til et møde med de tre klyngeorganisationers formænd.

Indstillingen blev herefter tiltrådt.

---

6. Status på øvrige områder i Handlingsplan 2017

Indstilling:

Det foreslås, at styregruppen

- *drøfter initiativernes fremdrift*

Sagsfremstilling:

Der gives nedenfor samt i det vedhæftede bilag en status på arbejdet inden for områderne Industri 4.0, herunder kvalificeret arbejdskraft, og Energiteknologier.

Industri 4.0:

Med udgangspunkt i Handlingsplan 2017 for Vestdansk Erhvervssamarbejde har vækstforumsekretariatene i de tre regioner, med Region Midtjylland som tovholder, arbejdet på at styrke samspillet mellem igangværende programmer inden for Industri 4.0. Der er på den baggrund udarbejdet en kortlægning af aktører og erhvervsfremmeordninger inden for området, som udgør et fælles vidensgrundlag for etableringen af en "platform 4.0". Platformen skal skabe overblik over initiativer og sikre koordination og fælles udnyttelse af ressourcer. Med udgangen af september færdiggøres et forslag til en national platform, der involverer MADE og en række nøgleaktører inden for området, herunder universiteter mfl. Det er forventningen, at platformen samt et netværk af aktører vil kunne etableres med udgangen af oktober 2017.

Kvalificeret arbejdskraft:

I forhold til udfordringerne med manglen på kvalificeret arbejdskraft i de tre regioner inden for specifikke brancher og arbejdsområder, er der påbegyndt et arbejde med at undersøge mulighederne for etablering af brancherelaterede netværk på tværs af regionerne inden for de brancher, hvor der er et særligt behov. Netværkene skal understøtte opkvalificering af arbejdskraft. Samtidig er der igangsat en afdækning af allerede eksisterende aktiviteter målrettet tiltrækning af talent.

National Vindstrategi:

Vækstforumsekretariatene har aftalt et samarbejde med Vindmølleindustrien om udarbejdelsen af en National Vindstrategi 2.0. Formålet med strategien er at forbedre vindindustriens konkurrenceevne gennem en langsigtet, national strategi, hvor udfordringer og potentialer også sættes på den nationale dagsorden. Strategien vil fokusere på centrale rammevilkår og faktorer, som har betydning for den danske vindmølleindustriens konkurrenceevne, herunder forsknings- og udviklingsprogrammer, testfaciliteter, kompetenceforsyning, værdikædeoptimering, transportkorridorer, markedspotentialet på hjemme- og nærmarkedet mv.

Arbejdet med at udarbejde en national vindstrategi 2.0 kickstartes med et pressemøde i oktober/november 2017.

Stærke klyngeorganisationer på energiområdet:

Offshoreenergi.dk, Vindmølleindustrien, House of Energy og vækstforumsekretariatene har gennem det sidste godt halve år været i dialog om en samlet klynge- og innovationsnetværksorganisation. De tre vækstforumsekretariater deltog den 4. september 2017 i møde med formandskaberne for Vindmølleindustrien og Offshoreenergy.dk for at drøfte fremtidig organisering samt forankring af innovationsnetværket.

Offshoreenergy.dk foreslår at ændre deres egen organisation, så den involverer alle de danske innovationsaktiviteter inden for on- og offshorevind samt olie/gas. Vindmølleindustrien, der havde enkelte, men centrale, forbehold har behandlet forslaget på et efterfølgende bestyrelsesmøde. House of Energy, der organiserer nordjyske virksomheder indenfor energiområdet, vil arbejde for en bredere klyngeorganisering med plads til virksomheder både indenfor vind, olie/gas og andre energiformer, såsom sol og biogas.

Fremme energi- og ressourceeffektive SMV'er og cirkulær økonomi:

Vækstforumsekretariatene afdækker pt. mulighederne og rammerne for en koordineret og samlet indsats på tværs af de vestdanske vækstfora. Afdækningen forventes færdig ultimo 2017 og med en mulig fælles annoncering primo 2018.

Bilag 9: Status på Energiteknologi og Industri 4.0

Bilag 10: Milepælsplan

Referat:

Styregruppen bemærkede, at det er vigtigt fortsat at sikre, at der ikke sættes parallelle aktiviteter i gang på områder, hvor der i forvejen er velfungerende indsatser, og udtrykte tilfredshed med at der eksempelvis på Industri 4.0-området dannes et fælles overblik over indsatser/initiativer i hele landet og at der sikres koordination med MADE.

I forhold til energiområdet blev det aftalt snarest at indbyde virksomhederne til et møde og en nærmere dialog om, hvordan klyngeorganisationerne kan styrkes og fremtidssikres i overensstemmelse med virksomhedernes ønsker og behov.

---

7. Analysearbejde om rammevilkår og vækstpotentialer i den digitale omstilling (Vækstpartnerskabsaftaler med regeringen)

Indstilling:

Det foreslås, at styregruppen

- *beder sekretariatet om at konkretisere analysedesignet, som skal inddrage eksisterende viden på tværs af regionerne, med henblik på behandling og godkendelse i de tre vækstfora*

Sagsfremstilling:

OECD udarbejdede i 2012 i samarbejde med Region Midtjylland og Region Syddanmark et "innovationsreview" af de to regioner med det formål at få udarbejdet en vurdering af de regionale innovationssystemer samt anbefalinger til forbedringer af de regionale rammebetingelser. En af OECD's anbefalinger var at styrke det tværregionale og internationale samarbejde for at sikre tilstrækkelig kritisk masse inden for prioriterede områder af fælles interesse i de regionale strategier.

I de tre vækstforas vækstpartnerskabsaftaler 2017/2018 med regeringen lægges der op til et fælles vstdansk analysearbejde, der skal beskrive rammevilkår og vækstpotentialer i den digitale omstilling for produktionserhvervene. Analysearbejdet vil bidrage til at belyse indsatsmuligheder i forhold til at skabe vækst og udnytte de muligheder, der ligger i de nye digitale teknologier, som i den vstdanske samarbejdsaftale er inkluderet i begrebet "Industri 4.0".

I aftalerne med regeringen beskrives initiativet således:

"De vstdanske vækstfora igangsætter et analysearbejde om rammevilkår og vækstpotentialer i den digitale omstilling for produktionserhvervene, så erhvervsfremmeindsatsen kan tilpasses virksomhedernes behov. Staten vil følge arbejdet, og drøfte opfølgningen på analysen."

Referat:

Indstillingen blev tiltrådt uden bemærkninger.

---

8. Oplæg om potentialet i de vstdanske datacentre

Indstilling:

Det foreslås, at styregruppen

- *indledende drøfter potentialet i et styrket vstdansk samarbejde om udnyttelse af "afledte" effekter af datacentrene med henblik på en videre drøftelse i de tre vækstfora*

Sagsfremstilling:

I den nærmeste fremtid bliver Vestdanmark forventeligt hjemsted for fire store datacentre – blandt andet takket været et tæt samarbejde mellem Foreningen Vestdansk Investeringsfremme og de relevante kommuner. I Handlingsplan 2017 blev målet om at udnytte overskudsenergien fra disse store datacentre sat på dagsordenen. I den forbindelse blev det fælles vstdanske potentiale i at udnytte de oplagte erhvervsmæssige spinoff muligheder og ikke mindst spildvarmen fra de store datacentre fremhævet. Klyngeorganisationen CLEAN er derfor pt. i gang med at undersøge datacentrenes potentiale i forhold til energieffektive teknologier.

Efter vedtagelsen af handlingsplanen har en række aktører fra databranschen sammen med Odense Kommune og Viborg Kommune stiftet foreningen Datacenter Industrien med hjemsted i Viborg. Foreningens formål er at "skaffe flere investeringer i datacentre til landet – herunder fra den store følgeindustri". Foreningen vil gennemføre aktiviteter, der blandt andet har til formål at sikre gode rammevilkår, og at synligøre leverandører og samarbejdspartnere for datacenterindustrien.

Henrik Hansen, direktør i Datacenter Industriens sekretariat, vil som afslutning på styregruppemødet og som udgangspunkt for styregruppens drøftelse, holde et kort oplæg om potentialerne i de vstdanske datacentre.

Referat:

Henrik Hansen, erhvervsdirektør i Viborg Kommune og direktør i Datacenter Industriens sekretariat, holdt et oplæg om potentialerne i datacenterindustrien generelt og i de vstdanske mega-datacentre specifikt.

Datacentrene forventes at skabe direkte vækst og arbejdspladser i forbindelse med anlægsfasen og den efterfølgende drift, men de forventes også at have en målbar effekt i forhold til hotel-, transport- og restaurationsbranchen. Hertil forventes yderligere en række afledte effekter på den længere sigt i forhold know-how blandt underleverandører og databranschen generelt, samt i forhold til kompetenceopbygning og udvikling af nye, innovative teknologier.

Herefter drøftede styregruppen potentialerne i forhold til udnyttelse af overskudsvarme, kompetenceudvikling, samt branding af og muligt synergi i forhold til andre danske styrkepositioner såsom vindenergi, robotteknologi og big data.

Drøftelserne af potentialet kan tages op i de regionale vækstfora og vil blive taget op på et kommende møde i styregruppen.

---

9. Mødeplan for 2018

Indstilling:

Det foreslås, at styregruppen

- tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling:

Der sigtes mod to møder i styregruppen i 2018, forventeligt i hhv. maj og november. Grundet regionsråds- og kommunalvalg samt udpegning af nye vækstfora har det dog endnu ikke været muligt at fastlægge møderække for 2018.

Referat:

Styregruppen tog orienteringen til efterretning.

---

10. Evt.